

Stand til at fremtvinge en højere Producentpris, hvorved det Tilskud, der har maattet medgaa, er blevet forhøjet. Det ærede Medlem, som er Fører for det konservative Parti her i Dag, sagde, at man har ikke vidst, hvad Menuen kostede. Jeg skal tillade mig at henvise til Bemærkningerne til Statslaanslovsforslaget; her er Punkt for Punkt opgjort, hvad hver af disse Love har medført af Udgifter. Det er alt sammen noget, som er sket i Henhold til Rigsdagens Vedtagelse; dette Beløb vidste man, at Tilskuddet maatte kunne blive. Jeg skal ganske særlig pege paa et Forhold, nemlig Smørordningen. Det ærede Medlems Parti har her ganske sikkert været med til i høj Grad at forhøje Prisen paa Menuen. Da jeg forelagde Smørlovsforslaget, forelagde jeg det efter Ernæringsraadets Indstilling og i Overensstemmelse med Landbohøjskolen's Forsøgslaboratorium's Beregninger med en garanteret Producentpris for Landbruget af 5 Kr. 30 Øre i hele dette Aar; men man krævede fra konservativt og Venstres Side denne Pris forhøjet til 5 Kr. 70 Øre, og ved den endelige Vedtagelse vilde man ikke nøjes med mindre end 5 Kr. 50 Øre. Jeg sagde, da jeg forelagde dette Lovforslag: Den Risiko, som dette Lovforslag paafører Statskassen, er ganske overordentlig stor, og jeg gør ærede Medlemmer opmærksom paa, at hvis deres Krav om 5 Kr. 70 Øre garanteret Producentpris gennemføres, er den Risiko, det paafører Staten for Høstaaret 1918—19, 112 Millioner Kroners Udgift; saa stor kan Udgiften ved Smørordningen blive ved Deres Krav, Risikoen ved det af mig forelagte Lovforslag kan ikke være mere end 96 Mill. Kr., men De kan ved at gennemføre de 5 Kr. 70 Øre tvinge Risikoen op til 112 Mill. Kr. Det lykkedes at begrænse Risikoen til 104 Mill. Kr. Men denne Risikos Tilstedeværelse har alle Medlemmer i dette Ting kendt, og det ærede Medlem, som er Ordfører for det konservative Parti, har i særlig Grad vidst det, fordi han har været med til at fremtvinge dens Forhøjelse. Sammenhold det Tal, jeg her har nævnt: 104 Mill. Kr. som Risiko for Smørordningen, med Statslaanets Størrelse, og De vil have en vis Forstaaelse af, hvad der har fremkaldt, og hvad der nødvendigvis maatte kunne fremkalde Ændringer i den finansielle Situation. Nu bliver efter al Sandsynlighed denne Risiko ikke fuldt saa stor, som den har været beregnet, men for den indeværende Del af dette Finansaar, det Halvaar, vi er igennem, har Finansministeren tilsidst maattet r egne med, at der vilde kunne komme til Ud-

betaling 54 Mill. Kr., og Grunden dertil er anført i Bemærkningerne til Statslaanslovsforslaget, nemlig fordi Landbruget med Rette har ønsket, at den garanterede Prisskulde fordeles mellem en højere Vinterpris og en lavere Sommerpris, og dernæst, fordi et af de Forhold, som jeg ikke leder — jeg har det Indtryk, at det ærede Ting mener, at jeg i leder alle Forhold —, har medført, at Høsten er blevet daarlig og ikke har kunnet sætte Landbruget i Stand til at anvende det til Mejeriproduktionen, som det ønskede anvendt. Derfor er Smørproduktionen gaaet ned i saa høj Grad, at den største Del af Vinteren kun har kunnet give et lille Eksportoverskud og i den sidste Del af Vinteren, den, vi nu befinder os i, ikke en Gang har kunnet dække det hjemlige Forbrug, og derved er hele Tilskuddet kommet til Udbetaling paa indeværende Del af Finansaaret. Men nu skifter Billedet. I Gaar havde vi den Fornøjelse at tale om denne Billedskiftet. Margarineproduktionen begynder, derigennem bliver der en Mulighed, som paa næste Finansaar maaske vil medføre, at der ingen Udbetaling af Tilskud til Smør bliver her i Landet, og derved stryges pludselig en Udgift, som er beregnet til 40 Mill. Kr., ja, det er tænkeligt, at Eksporten vil give et saadant Overskud, at en stor Del af de Beløb, som er udlagte i Aar, og som man dækker gennem Statslaanet, kommer ind igen i Begyndelsen af næste Finansaar, og at man derved bliver i Stand til at tilbagebetale til Statskassen det, som altsaa kun har været en Art Forskudsudbetaling. Det er maaske dette lidt lysere Billede, som stemmer de Herrer paa den anden Side saa muntert, at de nu kunde have Lyst til at overtage Regeringens Førelse.

Jeg har d'vælet saa udførligt ved dette Forhold, for at det skal staa klart for dette høje Ting, at de Forhold, vi her beskæftiger os med, er af den Art, at vi her i dette Land ikke er paa den Maade Herrer over dem, at nogen Beregning forud kan fastslaa det endelige Resultat. Dels drejer det sig om Forhold, som Mennesker overhovedet ikke er Herrer over, dels om Forhold, som ligger udenfor vort Riges Grænser: Fastsættelsen eller Udviklingen af Priser i andre Lande o. s. fr.

Men jeg gaar videre i mine Bemærkninger til den ærede konservative Fører og hans Udtalelser om min Handelsomsætning. Jeg har altsaa her nævnt nogle af dens Hovedpunkter, den mægtige Millionomsætning, men Indenrigsministeriet har ogsaa maattet beskæftige sig med forskellig anden Handelsomsætning. Jeg skal nævne, at